

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

JOURNAL OF EDUCATIONAL SCIENCES

CİLT • SAYI / VOLUME • ISSUE: 61 YIL • YEAR: 2025

ONLINE ISSN: 2147-5202

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi • Journal of Educational Sciences

6 Aylık Hakemli Akademik Dergi / Biannual Peer-Reviewed Academic Journal

Yıl • Year: Ocak • January 2025, Cilt-Sayı • Volume-Issue: 61

Online ISSN: 2147-5202

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Adına İmtiyaz Sahibi • Owner

Prof. Dr. Mustafa KURT (Rektör • Rector)

Derginin Sahibi • Owner of the Journal

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Adına / On behalf of Marmara University, Atatürk

Education Faculty

Prof. Dr. Seyfi KENAN (Dekan • Dean)

Editör • Editor

Prof. Dr. Sibel CENGİZHAN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Editör Yardımcıları • Assistant Editors

Doç. Dr. Durmuş ÜMMET, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Arş. Gör. Mehmet UĞUZ, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Alan Editörleri • Field Editors

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık

Prof. Dr. Halil EKŞİ, Marmara Üniversitesi, h.eksi70@gmail.com

Dr. Erdem SEVİM, Hakkari Üniversitesi, erdemsvm@hotmail.com

Eğitim Yönetimi

Prof. Dr. Münevver ÇETİN, Marmara Üniversitesi, mcetin@marmara.edu.tr

Doç. Dr. A. Faruk LEVENT, faruk.levent@marmara.edu.tr

Eğitim Programları ve Öğretim

Dr. Mustafa DERVİŞOĞULLARI, Milli Savunma Üniversitesi, mdervisogullari@hotmail.com

Prof. Dr. Seyfi KENAN, Marmara Üniversitesi, seyfi.kenan@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Doç. Dr. Esmâ GENÇ, Marmara Üniversitesi, esma.genc@marmara.edu.tr

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

Dr. Öğr. Üyesi Muge ULUMAN MERT, Marmara Üniversitesi, mugeuluman@marmara.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Münevver BAŞMAN, Marmara Üniversitesi, muhevver.kaya@marmara.edu.tr

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi, hasanozogur@trakya.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Feride KARACA, Marmara Üniversitesi, krcferide@gmail.com

Güzel Sanatlar Eğitimi

Prof. Dr. Mustafa USLU, Marmara Üniversitesi, muslu@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Prof. Dr. F. Evren DAŞDAĞ, evren.dasdag@marmara.edu.tr

Doç. Dr. İzzet YÜCETOKER, Marmara Üniversitesi, izzetyucetoker@marmara.edu.tr

Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi

Prof. Dr. Emin AYDIN, Marmara Üniversitesi, eaydin@marmara.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Oya AĞLARCI ÖZDEMİR, Marmara Üniversitesi, oyaglarci@hotmail.com

Özel Eğitim

Prof. Dr. Prof. Dr. F. Nur AKÇİN, nakcin@marmara.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Onur ÖZDEMİR, onur.ozdemir@marmara.edu.tr

Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi

Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN, Marmara Üniversitesi, mustafas.kacalin@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Akif PAMUK, akifpamuk@marmara.edu.tr

Temel Eğitim

Prof. Dr. Gülden UYANIK, guyanik@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Bülent ÖZDEN, bulent.ozden@marmara.edu.tr

Yabancı Diller Eğitimi

Prof. Dr. Feruzan GÜNDOĞAR, Marmara Üniversitesi, feruzan.gundogar@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Gökçe KURT TİFTİK, gokce.kurt@marmara.edu.tr

Yayın Kurulu • Editorial Board*

Prof. Dr. Seyfi KENAN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Levent DENİZ, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Mustafa KAÇALIN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Christopher DAY, Nottingham University, İNGİLTERE
Prof. Dr. Gabriela KELEMEN, University of Aurel Arad Vlaicu, ROMANYA
Prof. Dr. David T. HANSEN, Columbia University, AMERİKA
Prof. Dr. Dalila LINO, Polytechnic Institute of Lisbon, PORTEKİZ
Prof. Dr. Elena Gomez PARRA, University of Cordoba, İSPANYA
Prof. Dr. Katerina PLAKITSI, University of Ioannina, YUNANİSTAN
Prof. Dr. Feruzan GÜNDOĞAR, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Fatma Nur AKÇİN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Mesut ŞEN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Mustafa USLU, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Münevver CETİN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Feride KARACA, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Osman SEZGİN, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Mie SHIGEMITSU, Osaka University, JAPONYA
Dr. Bernhard STREITWIESER, Northwestern University, AMERİKA
Dr. Jian HENG, National Institute of Education, SİNGAPUR

Makale Düzenleme • Editing Articles

Aş. Gör. Mehmet UĞUZ, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

İngilizce Düzenleme • Language Review

Aş. Gör. Dr. Seyra ÇAKIR, Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Dizgi • Typesetting

Burcu DİKER
Burcu YILDIRIM
Hakan TEMELOĞLU

Marmara Üniversitesi Yayınevi • Marmara University Press

Adres • Address: Göztepe Kampüsü 34722 Kadıköy, İstanbul
Tel • Phone: +90 (216) 777 14 00 **Faks • Fax:** +90 (216) 777 14 01
E-posta • E-mail: yayinevi@marmara.edu.tr

İletişim Bilgileri • Contact Details

Adres • Address: Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi
Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsü 34722 / Kadıköy, İstanbul
Tel • Phone: +90 (216) 777 26 00 **Faks • Fax:** +90 (216) 777 26 01
E-posta: aef@marmara.edu.tr

* Soyadına göre alfabetik sırayla / In alphabetical order by surname

Dizinleme Bilgileri • Abstracting & Indexing

EBSCO, DOAJ (Directory of Open Access Journals), ULRICHSWEB (Global Serials Directory), Citefactor, ResearchBib, InfoBase, Crossref, TÜBİTAK Ulakbim Sosyal Bilimler Veri Tabanı, Türk Eğitim İndeksi, Arastirmax, Pegem.Net Eğitim Bilimleri İndeksi, Sobider Sosyal Bilimler İndeksi

ÖNSÖZ

8 Eylül 2024, Dragos

Mezuniyet Konuşması

Saygıdeğer Hocalarım,

Değerli Öğrenciler ve Kıymetli Misafirler,

Okulumuzun 176. Dönem öğretmen adaylarımızın bu heyecan verici mezuniyet törenine hoş geldiniz!

Hepinizi içten saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum.

Sizlere ve bizlere elden geldiğince en iyi şartlarda iyi insan ve öğretmen yetiştirmek için her koşulda büyük destek olan cefakâr ve fedakar milletimize, her zaman en yeni ve iyi içerikle ve en heyecan verici ve ufuk açıcı yöntemle sizleri yetiştirmeye çalışan hocalarımıza, nihayet hiç kimseden hiçbir şey beklemeden koşulsuz her durumda size destek olan kıymetli ailelerinize ne kadar teşekkür etsek azdır.

Bu sene 176. dönem mezunlarımızı veriyoruz. 1848’de Fatih’te henüz tespit edemediğimiz mütevazı bir binada modern bir bakış açısıyla öğretmen yetiştirmeye başlayan okulumuz, eskilerin deyimiyle nefis-i İstanbul’da çeşitli yerlerde eğitim hizmeti verdi; Çapa’da, Cağaloğlu’nda vs. Burada temel amaç, en kuşatıcı ifadeyle; hayatı ve zamanı bilen, bu hayatın ve zamanın içinde doğan, büyüyen ve şekillenen çocuğu ve genci tanıyan ve anlayan ve buna göre içerik ve yöntemlerini belirleyen bir öğretmen yetiştirmektir.

1960’lardan itibaren de bugüne kadar Göztepe’deki tarihi evimizde öğretmen yetiştirmeye devam ettik. Önümüzdeki dönemden itibaren, yani 2024 Güz döneminde fakültemiz eğitim-öğretim görevini Başbüyük’te, Aydın Evler’deki yeni binalarımızda sürdürmeye başlayacaktır.

Kıymetli Hocalarım, Değerli Gençler,

Şundan hiç şüpheniz olmasın; iyi bir öğretmen her zaman her yere, herkese ve bulunduğu her ortama değer katar, neresi olursa olsun! Aynı zamanda oradan değer almasını ve yeni değerler üretmesini de bilir.

Yunus Emre şöyle demiştir;

- İçin bayındır olmadan
- Dışındaki imar nedir?!!

İçin bayındır olması demek; gelişerek güzelleşen, mamur anlamındadır. Burada ise sağlam akıl, iyi bir yürek, sağlıklı ruh hali ve derin duyuş ve hassaten bütün bu özelliklerin sürekli işler ve güzelleşir halde olması demektir diye düşünüyorum.

Cumhuriyetin kuruluşunu takip eden günlerde de Gazi Mustafa Kemal Atatürk, öğretmenler söz konusu olduğunda “insanın içinin bayındır olmasına” yeni ve heyecan verici bir ufuk kazandırmıştır: Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür birey olmak, aynı şekilde fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür öğretmen olmak. Modern dönemde gerçekten insan, fikri ve vicdanı hür olduğunda bayındır olur.

Evet Yunus Emre’nin bu mısralarından esinlenerek şunu da rahatlıkla söyleyebiliriz;

- İçi bayındır olmayan bir öğretmen, dört başı mamur bir okulda olsa eğitime, bulunduğu ortama ne katabilir, çocuklara ne öğretebilir?

- Ancak içi bayındır olan bir öğretmen, bir başka ifadeyle sağlam ve özgür bir kafaya, tertemiz bir yüreğe ve derin duyuşa sahip olan ve sürekli olarak bu temel insanî hasletlerini, özelliklerini işleyen ve incelten bir öğretmen köhne bir okulda görev yapsa da ne büyük yetenekler ve cevherler yetiştirir. Aziz Sancar’dan İdil Biret’e, veya Ayşe Sıdika hanıma varıncaya kadar pek çok bilim insanı ve sanat erbabı, eğitimci imar eder, her hal ve şartta gençleri yetiştirmeyi bilir, bu cevherlerin ortaya çıkmasında onlara zarafetle rehberlik eder. Evet, bir öğretmen aynı zamanda çok iyi bir sanatkar da olmalıdır.

Kıymetli Gençler!

- Yarın öğretmenliğe başladığınızda dışınızdaki dünya hangi koşullarda olursa olsun, başta öğretmenliğiniz olmak üzere bütün anlarınızda ve işlerinizde *içiniz hep bayındır olsun, hür vicdanınız huzur dolsun, geleceğiniz aydınlık olsun, ve ayağınıza taş değmesin!*

Mezuniyetiniz kutlu olsun!

Prof. Dr. Seyfi KENAN

İçindekiler / Contents

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Dijital Oyun Bağımlılığı ile Öğrenme ve Çalışma Sorumluluğu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examination of the Relationship Between Digital Game Addiction and Learning and Study Responsibility Among Fourth-Grade Primary School Students

Yasin ESKİLİ, Ayten İFLAZOĞLU SABAN..... 1

İsrail ve Türkiye'nin Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması

Comparing the Education Systems of Israel and Türkiye

Metin KARTAL..... 23

Examination of the Trends in Theses Using Eye-Tracking Technology in the Field of Mathematics Education in Türkiye

Türkiye'de Matematik Eğitimi Alanında Göz İzleme Teknolojisi Kullanılarak Yürütülmüş Tezlerdeki Eğilimin İncelenmesi

Berna YILDIZHAN KÖKTEN, Erhan ERTEKİN..... 64

Travma Sonrası Büyüme İle Pozitif Psikoterapi Bağlamında Birincil ve İkincil Yetenekler Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

Examining The Relationship Between Posttraumatic Growth and Primary and Secondary Capabilities in The Context of Positive Psychotherapy

Azmi ÇAĞLAR..... 86

A Phenomenological Study of the Instructors' Lectures During COVID-19 Pandemic

Öğretim Elemanlarının COVID-19 Dönemindeki Derslerine Yönelik Fenomenolojik Bir İnceleme

Ecenur Büşra ATAŞ, Seyfi KENAN 101

The Link between Loneliness and Well-being among Adults: Investigating the Mediating Roles of Perceived Stress and Affective Experiences

Yetişkinlerde Yalnızlık ve İyi Oluş Arasındaki Bağlantı: Algılanan Stres ve Duygusal Deneyimlerin Aracı Rollerinin İncelenmesi

Osman HATUN 134

Bibliometric Analysis of Mathematical Modeling Research in Mathematics Education Matematik Eğitiminde Matematiksel Modelleme Araştırmalarının Bibliyometrik Analizi Seda ŞAHİN	151
Uluslararası Bakalorya Diploma Programı (IBDP) Türkçe A: Edebiyat Dersinin Öğrenci ve Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi ve Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisinin İncelenmesi Evaluation of International Baccalaureate Diploma Program (IBDP) Language A: Literature Course by Students and Teachers and Analyzing its Effects on the Students' Performance Bihter KARAHAN, Mesut ŞEN	177
Duygu ve Davranış Bozukluğu olan İlkokul Öğrencilerinin Eğitim Süreçlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi An Examination of Teachers' Perspectives on the Educational Processes of Primary School Students with Emotional and Behavioral Disorders Hakan SARI, Ömer Faruk AR	193
Erken Dönem Uyumsuz Şemalar, Kişiler Arası İlişkilerde Affetme ve İntikam Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Examination of the Relationship Among Early Maladaptive Schemas, Forgiveness in Interpersonal Relationships and Vengeance Hanife Sena ULAŞ, Neslihan YAMAN	214
Biyoloji Eğitiminde Öğrenme Stillерinin Rolü: Lise Türlerine Göre Öğrencilerin Tutumları ve Başarıları The Role of Learning Styles in Biology Education: Students' Attitudes and Achievement According to High School Types Sultan Seda TUNÇER, Mustafa ÇAKIR	233
Öğretmenlerin Oyun Temelli Öğrenmeye Yönelik Öz-yeterlilik Ölçeği; Geçerlik Güvenirlik Çalışması Teachers Self-Efficacy Scale for Game-Based Learning; Validity – Reliability Study Gürbüz OCAK, Akın KARAKUYU, Münevver YILMAZ	258
Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Çevre Eğitimi: 2005, 2018 ve 2024 Programlarının Karşılaştırmalı Analizi Environmental Education in Social Studies Curriculum: Comparative Analysis of 2005, 2018 and 2024 Programs Dündar KERÇİN	278

10. Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programında Bulunan Katı Cisimler Konusunun Öğretiminde Yaşanan Zorluklar: Bir Durum Çalışması

Difficulties Experienced in Teaching the Subject of Solid Objects in The 10th Grade Mathematics Curriculum: A Case Study

Nur SIRMACI, Fahriye TAZEGÜL BACAK..... 296

Eğitim Fakülteleri Öğretim Üyelerinin Terörizmle Baş Etme Konusundaki Düşünce ve Uygulamaları

Education Faculty Members' Thoughts and Practices on Dealing with Terrorism

Ayşen BAKİOĞLU, Şeyma Nur DİDİN ALA 306

Problems Related to Equality and Social Justice in Schools and the Ways towards Solution: Reflections from Middle School Teachers in Türkiye

Okullarda Eşitliğe ve Sosyal Adalete Yönelik Yaşanan Sorunlar ve Bu Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri: Ortaokul Öğretmenlerinden Yansımalar

Buket TURHAN TÜRKKAN, Ece YOLCU..... 332

KİTAP İNCELEMESİ / BOOK REVIEW

Ön Yargılar Bağlamında Fark Edilmeyen Çocukların Bilimsel Araştırmalardaki Yeri

Yüksel Büşra YÜKSEL AYKANAT..... 354